

POLSKIE TOWARZYSTWO POŁOŻNYCH ZARZĄD GŁÓWNY

ul. Jackowskiego 41, 60-512 Poznań
tel. (061) 8547-227, fax (061) 8547-226

REKOMENDACJA POLSKIEGO TOWARZYSTWA POŁOŻNYCH W ZAKRESIE STOSOWANIA PRODUKTU PROLAKTAN W OKRESIE KARMIENTA PIERSIĄ

Polskie Towarzystwo Położnych na posiedzeniu dnia 6 grudnia 2018 roku, po przeanalizowaniu dostępnej literatury, jak również rekomendacji innych towarzystw naukowych i grup ekspertów poświęconych wspomaganiu organizmu kobiety w okresie laktacji oraz w przypadku napięcia związanego z trudnymi chwilami w czasie karmienia piersią, wydało niniejszą rekomendację. Przeprowadzona analiza piśmiennictwa uwzględniła szczególną sytuację polskiej populacji, a stanowisko Towarzystwa przedstawia stan wiedzy na dzień przeprowadzenia analizy.

CEL

Celem rekomendacji jest przedstawienie wskazań do stosowania suplementu diety o nazwie PROLAKTAN, wykorzystywanego przy wspomaganiu organizmu kobiety w okresie laktacji oraz w przypadku napięcia związanego z trudnymi chwilami w czasie karmienia piersią. Rekomendacja ma również za zadanie zaopiniować bezpieczeństwo stosowania wspomnianego produktu.

WPROWADZENIE

Karmienie mlekiem matki jest naturalnym i fizjologicznym sposobem żywienia dzieci, wypracowanym na drodze ewolucji i zaspokajającym wszystkie potrzeby żywieniowe noworodka, niemowlęcia, a następnie małego dziecka. Mleko matki powinno stanowić pokarm pierwszego wyboru zarówno dla dzieci zdrowych, jak i chorych, dla urodzonych o czasie, ale też tych, które przyszły na świat przed terminem. Personel medyczny szpitali, a także podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej zobowiązany jest promować, wspierać i chronić karmienie piersią. Położne powinny propagować karmienie naturalne już na etapie edukacji w okresie ciąży, a później wspierać emocjonalnie i praktycznie kobiety już karmiące (przez cały czas trwania laktacji).

ROLA I OBOWIĄZKI POŁOŻNEJ W OKRESIE OKOŁOPORODOWYM

Standard organizacyjny opieki okołoporodowej, który obowiązuje od stycznia 2019 roku, podkreśla rolę położnej w prowadzeniu edukacji przed- i poporodowej. Uwzględnia tematykę karmienia piersią i wsparcie w laktacji, w tym również rozwiązywanie problemów z nią związanych. Położna rodzinna podczas wizyt patronażowych powinna w szczególności zachęcać matkę do karmienia naturalnego i udzielać jej porad laktacyjnych, biorąc pod uwagę anatomię i fizjologię piersi matki oraz jamy ustnej dziecka. Powinna również ocenić technikę karmienia, umiejętności ssania i skuteczność karmienia oraz przeanalizować czynniki ryzyka niepowodzenia w laktacji. Do zadań położnej należy też pomoc w pokonywaniu problemów związanych z laktacją. Należy pamiętać, że po ukończeniu przez dziecko 8. tygodnia życia położna kontynuuje opiekę nad matką, wspierając ją w zakresie karmienia piersią i poradnictwa laktacyjnego.

ZBYT MAŁA PRODUKCJA POKARMU A POMOC ZE STRONY POŁOŻNEJ

Zmniejszona ilość kobiecego pokarmu powoduje u matki obawę, że dziecko się nie najada, co często skutkuje zaprzestaniem karmienia lub rozpoczęciem dokarmiania. Badanie ankietowe zrealizowane pod patronatem Polskiego Towarzystwa Położnych oraz Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, przeprowadzone wśród 3205 kobiet w okresie laktacji, wykazało, że główną przyczyną zbyt wczesnego rezygnowania z karmienia piersią (przed ukończeniem 6. miesiąca życia dziecka) był brak wystarczającej ilości pokarmu (u prawie 40% respondentek). Wśród kolejnych powodów wskazanych przez ankietowane znalazły się: brak odpowiedniej wiedzy o zaletach i korzyściach karmienia naturalnego, przekonanie, że jest ono zbyt czasochłonne, a także występująca choroba i/lub hospitalizacja dziecka. Tendencję tę potwierdzają również inne niezależne badania realizowane w Polsce i za granicą, w których niewystarczającą ilość pokarmu jako główną przyczynę rezygnacji z karmienia piersią wskazała podobna liczba ankietowanych kobiet.

Aby móc skutecznie pomóc pacjentce, położna powinna wesprzeć ją w odnalezieniu powodów osłabionej laktacji. Należy bowiem odróżnić sytuację, gdy kobiecie wydaje się, że ma ona zbyt mało pokarmu od wystąpienia rzeczywistych niedoborów. W przypadku pozornego niedoboru dziecko może być rozdrażnione i niespokojne, jednak obiektywna analiza wskaźników nie potwierdza zbyt małego przyrostu masy ciała czy też niedożywienia. Jeżeli natomiast położna stwierdzi niedobór rzeczywisty, istotną staje się ocena jego odwracalności.

Napotykać na problemy laktacyjne, kobiety poszukują różnych form pomocy, często uzyskując nieaktualne informacje i błędne porady, które skutkują zaburzeniami i powikłaniami laktacji, niepotrzebnym dokarmianiem dziecka i zaprzestaniem karmienia naturalnego.

Matki stosują również wtedy różnego rodzaju diety, które najczęściej polegają na spożywaniu znacznej ilości nabiału, mimo iż nie przynoszą zazwyczaj pożądanego rezultatu. Właśnie dlatego położna odgrywa niezwykle istotną rolę w edukacji matek. Udziela im wsparcia informacyjnego i przekazuje rzetelną wiedzę na temat możliwych form pomocy podczas zaistniałych problemów laktacyjnych.

W omawianym wcześniej badaniu przeprowadzonym pod patronatem PTPoł oraz NRPIP wszystkie respondentki otrzymały po 5 próbek produktu PROLAKTAN z zaleceniem stosowania jednej saszetki dziennie przez 5 kolejnych dni. Celem było zbadanie działania preparatu pod kątem poprawy laktacji, nastroju oraz jakości snu. Ankietowanym zadano następujące pytania: *Jakie czynniki mogłyby pomóc kobietom w wydłużeniu czasu karmienia piersią?* oraz *Jakie sposoby na zwiększenie laktacji znają i preferują młode matki?* Zdaniem badanych kobiet w wydłużeniu czasu karmienia piersią pomocne byłoby przede wszystkim otrzymanie właściwego instruktażu na temat technik karmienia (przystawiania dziecka do piersi), a także stosowanie preparatów wspomagających laktację, utrzymanie właściwej diety oraz świadomość korzyści płynących z karmienia naturalnego. Odpowiadając na drugie pytanie, kobiety wśród znanych sobie sposobów na zwiększenie laktacji wymieniały głównie częstsze przystawianie dziecka do piersi oraz stosowanie środków wspomagających laktację. Co trzecia respondentka (31,42%), stosując Prolaktan, zaobserwowała u siebie wzrost laktacji. Porównywalna grupa kobiet zauważyła dodatkowe benefity w postaci uspokojenia (32,95%) i poprawy snu (30,89%). Prawie wszystkie badane (95,51%) pytane o możliwość/chęć polecenia PROLAKTANU innym kobietom karmiącym piersią udzieliły odpowiedzi twierdzącej.

BEZPIECZEŃSTWO SKŁADU I STOSOWANIA PREPARATU PROLAKTAN

Wyniki przeprowadzonych badań potwierdzają skuteczność produktu PROLAKTAN. Preparat stanowi cenne źródło unikalnych składników, godne polecenia w problemach laktacyjnych związanych z niedostateczną produkcją pokarmu. **PROLAKTAN, jako produkt specjalnego przeznaczenia żywieniowego, ze względu na swój optymalny skład nie tylko wspomaga organizm kobiety w okresie laktacji, ale też wykazuje działanie relaksujące w przypadku napięcia związanego z trudnymi chwilami w czasie karmienia piersią.**

Unikalna kompozycja składników PROLAKTANU uwzględnia:

- Ekstrakt z prażonego jęczmienia i żyta, wpływający pozytywnie na wydłużenie laktacji.
- Tryptofan, który determinuje pośrednio stężenia dopaminy, noradrenaliny oraz beta-endorfiny. Właściwa podaż tego aminokwasu stanowi swoistą profilaktykę zaburzeń nastroju, a nawet depresji.
- Rutwicę lekarską – zioło, którego działanie mlekopędne i bezpieczeństwo stosowania u kobiet w okresie laktacji udowodnione zostało w badaniach naukowych.

- Pokrzywę, która wzmacnia kobiecy organizm, dostarczając mu wiele cennych substancji odżywczych, takich jak witaminy A, C oraz K, a także żelazo, potas, fosfor i magnez.

PODSUMOWANIE

Produkt PROLAKTAN cechuje optymalny skład, przyczyniający się do zwiększonej produkcji pokarmu, a także wzmacniający organizm kobiety i zapewniający jej ukojenie oraz lepszy sen. Polskie Towarzystwo Położnych rekomenduje stosowanie tego suplementu diety u matek karmiących, by wspomóc ich organizm i zniwelować napięcie związane z trudnymi chwilami podczas trwania laktacji.

Beata Pięta

Prof. UM dr hab. Beata Pięta

Prezes Polskiego Towarzystwa Położnych

Polskie Towarzystwo Położnych dąży do zapewnienia niezależności i obiektywizmu we wszystkich swoich działaniach. Celem działań, które doprowadziły do powstania niniejszego opracowania, jest rekomendowanie określonych zaleceń. Stanowisko przedstawia stan wiedzy na wyżej wskazany temat na dzień przeprowadzenia analizy. Polskie Towarzystwo Położnych zastrzega sobie prawo do aktualizacji niniejszego stanowiska w przypadku pojawienia się nowych istotnych doniesień naukowych.

PIŚMIENNICTWO

1. Borszewska-Kornacka M.K., Rachtan-Janicka J., Wesołowska A., Socha P., Wielgoś M., Żukowska-Rubik M., Pawlus B., *Stanowisko Grupy Ekspertów w sprawie zaleceń żywieniowych dla kobiet w okresie laktacji*, Standardy Medyczne/Pediatrics, 2013, t. 10:265–279.
2. Goluch-Koniuszy Z., Fugiel J., *Rola składników diety w syntezie wybranych neurotransmiterów*, „Kosmos Problemy Nauk Biologicznych”, t. 65/2016, s. 523–534.
3. Jassem-Bobowicz J.M., Domżalska-Popadiuk I., *Zioła i leki stosowane w okresie laktacji*. Ann. Acad. Med. Gedan. 2016, 46, 87–94.
4. *Karmienie piersią w Polsce*, Raport 2015, Kampania „Mleko Mamy Rządzi”. Patronat merytoryczny Centrum Nauki o Laktacji.

5. Kulczyński B., Człapka-Matyasik M., Gramza-Michałowska A., *Wartość żywieniowa dyni*, BROMAT. CHEM. TOKSYKOL. – XLIX, 2016, 3, s. 698–701.
6. Nehring-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A. (red.), *Karmienie piersią w teorii i praktyce*. Podręcznik dla doradców i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy, „Medycyna Praktyczna”, Kraków 2017.
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem (Dz.U. 2016 poz. 1132 – tekst jednolity).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz.U. 2018 poz. 1756).
9. Wawrzyniak A., Hamułka J., *Spożycie witamin i składników mineralnych z suplementami diety u kobiet karmiących piersią*. Probl. Hig. Epidemiol. 2013, 94 (4): 897–900.
10. Żukowska-Rubik M., Osuch K., *Jak dokarmiać dziecko, aby je odżywić i chronić laktację?* MATERIAŁY WARSZTATOWE, Centrum Nauki o Laktacji, 2013.